

Nro. 53.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Költ Bétsben, Pénteken Décembernek 31. ik napján
1802-ik esztendőben,

B é t s.

A' Fels. Magy. Kir. helytartó Tanács egyik érdemes Titoknokját Titt. *John Antal* Urat, azon Fels. Hivatalnál Consiliariuslagra, a' Fels. Kir. udvari Cancellariánál Concipistáságot viselt *Galanthai Gr. Eszterházy Ferentz* Ő Nagyságát, ugyan azon Fels. Magy. helytartó Tanácshoz Titoknoklagra kegyelmessen emelni méltóztatott fels. Urunk.

Az Olasz Országból ide jött özvegy Pármai hercegné, *Mária Anna* Auszriai Fő herceg aszszony, kevés ideig tartott itt való mulatása után Prágába ment, a' hol tudniillik, bétses életének még hátra lévő esztendeit tsendellegben el töltte.

G g g

ni kívánnya. Az ott lévő királyi várban mind azok a' készülétek, mellyek illy nagy vendég el fogadására meg kívántatnak, előre meg voltak tételve.

Mékos. Poka-Teleki *Konde Miklós* N. Váradi Püspök, Cs. K. belső Status Tanácsos Ő Excelentiája, a' mint halljuk, e' mai napon végződő December hónapnak 17-ik napján, Juggaa N. Váradon meg halálozott.

Német Ország.

A' Svéciai Királyi Felsőnek Regensburgi Diétán lévő minifterje *Knut = Bild* úr, következő értelemű jegyzést adott bé e' folyó December 9-ik napján az ott lévő kipótolás dolgában foglalkoskodó Német Deputatióknak:

„Különös meg elégedéssel hallotta 'azt Ő Svéciai Kir. Felsőge, hogy sok vele egyenlő Statások igen nemes érzékenységgel viseltetvén azon Birodalombéli egyházi Fejedelmek eránt, a' kik az utóbbi háború alatt megvannak a' háború miatt megfosztatódtak, azon igyekeztenek, hogy róllok tangjokhoz illendőképen viselheszenek gondot. Ezen egyházi Fejedelmek közt, leg nagyobb figyelmességet érdemel azoknak a' sorsa, a' kiknek tartományaik a' háború első kezdetétől fogva szüntelen nagy nyomorúságban voltak, azok szenvedték a' leg első kárt, 's következésképen, minne'ötte leg kisebb emlékezet tétetődött volna a' kárkipótolásról, már az előtt is régén inségben voltak. — Ezek közül valók a' Treviri Vá. Fejedelem, és a' Lüttichi 's Bázeli herczeg Püspökök, Káptalanjaikkal, 's világi tselédjeikkel egyetemben. Ő Kir. Felsőge igen nagyon sajnálja ezeknek a' fejedelmeknek, és az egész Birodalombéli Papságnak szomorú 's rendkívül való sorsát és a' Deputatióknak ezek eránt való gondoskodá

„Az Ő Királyi Felsége erántok való jó szívűségén kikéreltlen meg felel.“

„Amo közben szükség lézen ezen egyházi Fejedelmeknek rangjokhoz illendő módon való találkozásra oly fundus kétesni, a' melly bizonyos és állandó lenni. De a' Római hónapokból leendő szűz a' végre alkalmasnak lenni tely. Lénye nem láttatik, nemisak azért, mivel az Ő Szászoknak szabad akaratjoktól függ; hanem azért, mivel nem szolgálhat a táptalanó személyesek elegendő bátorságot. — A' Deputatióknak 25 ik és 26 ik ülésében, oly szorosan és értelmesen meg hányták vetettek ezen tárgyat a' Saxoniai és Cseh Országi deputásusok, hogy Ő Kir. Felsége az ő principiumaikra és feltételeikre teljes örömmel és készséggel reá áll. Maga királyi székbe lett ülésétől fogva, és a' most végződött terhes háború alatt, oly szorosan ki szolgálta Ő Kir. Felsége maga Német Országi jobbagyi által az azokra vettetett adot, és Római hónapokat, hogy ritka Birodalombeli Status mutathatna hasonló példát. A' háborúnak ezen terhei sokkal súlyosabbak és nehezebbek a' Svéciai Pomerániaúnak, hogy sem mint Ő Kir. Felsége, jobbagyi eránt való átyai szorgalmatoskodásától lekiesítetvé lévén, abban meg egyezhetne, hogy a' békeség helyre állatása után is, hasonló súlyos terhek vetessék reájok. — Következésképen, Ő Kir. Felségének, miatinnenső Pomerániai herczegnek kötelességében áll minden Római hónapokból, avagy más mód szerént meg határozandó segedelem ellen, jelenvaló jegyzése által formáliter proteálalni. Költ Regensburgban, Dec. 9 ikén, 1802 s ben.

Regensburgból, Dec. 15 ik napján. A' Német Deputatióknak tegnapi 34 ik ülésében következő végzés hozatott: „A' közbenjáróságot magokra válalt Hatalmasságok meg hatalmazott

minifterjeiknek adassék tudtokra, hogy tellyes meg elégedéssel vette azt a' Deputatió, hogy ők az utolsó Concluseumot jóvá hagyták, és mindenkor háladatosfággal fog azon ő munkásságokról emlékezni, a' mellyel ők, és az ő udvarjaik a' ki pótolás nehéz dolgát folytatták, és előmenetelíteni kívánták. Abban sem ellékeznek, hogy a' kipotolás planumának Frantzia nyelven ki adott 47 tziokelyei, az eredeti Német nyelven ki adattattak melléne ragasztódjanak; végtére örömmel fogja a' még általok adandó hátra lévő pontokat is venni, és a' mennyiben lehet, mindenben igyekezik kívánságokat tellyesíteni.

Frankfurtból, Déc. 12-ik napján. A' Mogunztiai, vagy már most, Aschaffenburgi Vál. Fejedelemségi Commissáriusok, és a' mi városi Előjáróink, meg egyeztek már abban egymásközt, hogy itten is Katolika Parókiák állítatódjanak fel. Az ide való saecularizáltatott négy klaftromokban lévő szerzetes Papok egy épületbe fognak lakni ennekutánna, és egyen egyen 200 forint fizetések leszen elztendőnként. — A' saecularizáltatott Káptalanok és klaftromok tselédjeiknek is fizetések fog járnai.

Frankfurtból, Decemb. 17-ikén. A' Nassau Orániai örökös herczegnek, ezen folyó hólnap 6-ikán Fuldába lett bé menetelének alkalmasfágával, eránta különös jó indulatot mutattak az oda való lakosok, 's egész örömmel fogadták őtet. — Prépost *Bibra* és mások minden lehető intézeteket meg tettek az ő méltóságához illendő módon leendő vételére, és a' költségnek sem kedveztek. — Mihelyt a' várba érkezett a' nevezett herczeg, leg első goudja is a' vált, hogy a' herczeg Püspököt meg látogassa, a' ki még most is ott lakik. Ez is vissza látogatta őtet. — Mind a' ketten együtt ebédeltek, 's a' mellett nyájassan beszélgettek egymással. — A' Fuldai Püspökség-

béli lakókat bizonyosfokká tétette a' nevezett örökös herczeg arról, hogy sem vallásoknak izabados gyakorlásában, sem eddig birt jussaikkal való élésekben őket soha sem fogja meg háborítani.

Frantzia Respublika.

Az egynéhány esztendőig Londonban volt Frantzia követ polgár *Otto* most *Párisban* van, és minckelötte jövendőbéli örüllő helyére, Amérikába el utazna, egynéhány hónapot ott, tudniillik *Párisban* kíván el tölteni. — Nagyon meg van az első Conzul az ő követtségével elégedve, a' ki, a' Frantzia revolutiónak leg nagyobb tüze közt is olly böltsen tudta magát viselni, hogy az ellenfég is szerette és betsülte ötet mindenkor — A' külső dolgokra ügyelő Anglus minifter Lord *Hawkesbury*, Londonból lett el menetelekor különöffen meg akarta ötet tisztelni, de ő semmi tzeremoniát el nem fogadván, tsendeffen hagyta el azon várost. — A' midőn a' Londoni K. r. udvarhoz küldetett Frantzia új követ Generál *Andreossy* leg először audientzián volt volna az Anglus Királynál, ez a' többi közt így szólott nékie: *Talán Kigyelmed is Korsikai származásu? Nem felele Gen. Andreossy, én született Frantzia vagyok, és a' régi Medicea familiától vettem eredetemet.*

Az Angliai Parlamentumoknak gyűléseikben mondott sértegető, 's háborúra ingerlő beszédjei *Grenville* és *Windham* Ex-ministereknek, a' Párisi Publicumnak is szerzett egy kevés szorgalmatosságot; de a' mellyet az a' még küönböztetés, mellyel a' Párisba küldetett Anglus követet Lord *Whitwort* az első Conzul a' leg első audientzián is fogadta, egészlen le tsesített.

Párisból, December 14: ik napj . Napnyugoti Indiának *Tabagó* szigetjét is általadták már

a' miéinknek az Anglusok igen jó állapotban, mellynek 8 ezteendőnél tovább voltak a' birtokában. Igen szép, és a' természetnek sok adományival bővölködő sziget ez; mellyből, kaffén és dohányon kívül, 20000 hordó nádméz, kardaját 1600 fontra számítva, veszen bé nemzetüök. — A' Pétersburgi Császári, és Berlini Királyi udvarokhoz küldött kurirjai által igretet tett az első Conzul azoknak, hogy a' Fels. Auszriai Házal való további alkudozása semmi karára nem fogna a' Baváriai Vál. Fejedelemnek szolgálni. — Londonon keresztül az a' kedvetlen hír ment Párisba, hogy a' St. Domingói pártos fekete-lakosok ismét meg támadtak, 's körül kerítették volna az ott lévő Frantria hadi seregeket; hogy ezek közzül 500-an által mentek volna hozzájuk, hogy sok Frantria katonaságot, sőt a' commandirozó vezérnek, General Leclerknek a' fieségét, az első Conzul testvér húgát is el fojtás volna. Ezeket, 's a' több ezekhez hasonló kedvetlen híreket költeményeknek tartya a' Párisi Publicum. —

Tulomból Decemb. 7-ik napján. A' Providencia történeteinek írott könyvében sohol semmi nyomatseu olly nagy özönöknek, mint a' millyeneket mi 14 napoktól fogva szenvedünk. Öt hólnapig tartott nagy szárazság után, egyszeribe el borították környeकेinket a' vizek; a' patakokból sebes folyó vizek, a' tókból tengerek váltak. A' Durancoo nevü folyó viz, mellynek 125 öl szokott a' fiesellége közönségessen lenni, most 2500 ölre terjedett ki, es olly retentő habokat hányt, mellyeknek három óra messzeségre lehetett a' zugásokat hallani. Igen nagy munkával szabadithatta meg a' nép magát es barmit a' veszedelemtől; ellenben a' szantó vető földek úgy el romlottak, hogy sok ezteendőig sem lesznek a' gyümöltse termésre alkalmasok. — A' hol ennekelötte sürrü erdök, es olaj termő fák állottak, most sáros

tavaknál, 's fövenynél egyebet látni nem lehet. — Ezt a' penkivül való nagy özönt a' szárazság után következett hollzas és szüntelen való esők föülték.

Párisból Dec. 16-ikán. Frantzia ország déli tartományaiából, nevezetessen a' Nizzai környékekről igen igen szomorú tudósításokat vettünk az ott volt özön vizekről. Ezen városhoz három óra messzeségre, egy *Eza* nevű helység mellett, egy olly szálló = olajs = narants = és tzitromfával telyes föld föllyet el, mellynek egy óráig tartott a' kerülete.

Nizzából Decemb. 7-ik napján. Az a' hegyék közt eredt folyó víz, melly városunkon keresztül foly, e' napokban 100000 livernél több kárt okozott minékünk. A' hollzas éjjeli nappali eső vizektől fel duzzadván partjain föl ki öntött, a' házakat és pintzéket vízzel bé töltötte, az azokban talált bort és olajat el rontotta, sőt sok helyen a' barmokat is meg fojtotta. Itt is sok károkat, de Francia Ország délre néző partjain sokkal többet okoztak az árvizek. —

Párisból Dec. 16-ikán. A' második Fr. Conzul polgár *Cambaceres*, igen snyes vendégséget adott az el múlt szombaton az Angliai első rangú követ *Lord Withwarth* számára, mellyen sok diplomaticus személyek, és első rangú hadi tisztek vóltanak jelen. A' nevezett Anglus követ sok fő rendű Anglus férfiakat és dámákat mutatott bé a' Francia második Conzulkan, nevezetessen *Cholmondeley*, *Coningham*, *Borrington*, *Coleraine*, 's *Montaigne* Fridrik Lordokat; *Roche*, *Matthow*, *Will*, és több fő rangú Anglus utztek; az idegen dámák közzül, maga kedves feleségét, *Dorset* 's *Gordon* hercegnéket, *Georgina* kis asszonyt, a' Nápolyi Kr. követ *Marquis de Gallo* kedves feleséget, *Justiniani* herceg asszonyt, és több Anglia Országi dámákat.

Miinnémü okok birták légyen a' Fényes Portát arra, hogy a' Móldvai Görög Papsághoz, 's nemességhez küldött Firmanjában azoknak hiveséget meg di. sirje, 's a' köz népnek adaját meg határozza, azon jegyzésből lehet ki tanulni, mellyet a' Francia közönséges újság levelek közönségesé tettek. Ezt a' jegyzést a' múlt Augustus 13 ik napján adta által az Orosz Conzul a' Móldvai Hospodárnak, mellynek rövid foglalattya a' következő pontokból áll: „Az Orosz Császár ő Fellege Conzulja, a' kire tudniillik Olah Országának, Havafalföldnek és Bessarábiának dolgai bízattatva vagynak, parantsolatot vett az eránt ő Csász. Fellegetől, hogy ezen tartományok Fejedelmeinek adja tudokra, melly nehezen szenvedje azt ő Császári Fellege, hogy azon tartománybéli lakosok a' szüntelen való és sullyos adódzás által felettébb terheltellenek, és hogy azokat, mint maga hiti forsosit maga kegyelmes védelmezése alá venni kívánja. Ezt pedig nem ok nélkül mivel ő Csász. Fellege, mivel a' Fényes Portával kötött békefélének alkalmatosságával szorosan meg vólt az határozza, mit és mennyit fizessenek a' nevezett tartományoknak lakosi; még is mind az által sokkal nagyobb terch, 's nagyobb adó vettetett reájok, mint sem a' természeti igazság, és a' Fényes Portával kötött békeség azt meg engedhetnék, s. a. t.

Azon rendkívül való tengeri háború, melly Novemb. 24 és 25-ik napjain a' Frantzia Orzági napnyugoti tengeri partok körül kegyetlenkedett, ki moudhatatlan sok szerentsétienséget okozott. — *Grandville* mellett 10 hajókatsaptak a' habok a' tengeri partokhoz. — St. Malóban egy olly hajó süllyedt el, mellyen 40 ember vólt és vesztette el életét. — Számos halász hajók lettek a' fel toronyozott haboknak prédájiva. — A' több azon napokon történt szerentsétienségről még ezután várják a' bizonyosabb tudósításokat, Rég-

től fogva nem történt egy esztendőben annyi szerentséltenség a' tengeren, mint ebben és az el múltban.

Nagy Britannia.

Londonból, Decemb. 10 - ik napján. A' mi regularis hadi seregeink 710 ezer főből állanak, kik között 72000 Európában, 38000 napnyugoti Indiában tesznek szolgálatot. Ennek az ármádiának fenn tartása 5 millió 270000 font sterlingre (csak nem 60 millió forintra) megyen esztendőnként. — A' napkeleti Indiában lévő hadi népet az oda való kereskedő társaság tartja, melly mint egy 23000 regularis, és fegyverben jól gyakorlott Európai katonákból áll; de még ezeken kívül 80000 oda való születésű fegyveres embert tart azon társaság hadi zsoldban, a' kik Európai módon vannak öltöztetve és fel fegyverkeztetve. — Következésképen két annyival erősebb most Angliának hadi ereje, mint békefészes időkben lenni szokott.

Napnyugoti Indiában a' Tabagói, Martiniquei és St. Luciai szigetekből, mellyeket az Ammiensi békefészes kötés szerént vissza kellett Frantzia Országának adni, sok kaffé és nádméz plántások ki költöztek, és a' Spanyoloktól Anglusoknak adott *Trinidad* nevezetű szigetben telepedtek le, nemcsak magok és familiájok, hanem még azok a' pénzen vásárlott szolgálk is, a' kikkel azokat miveltetni szokták. — A' Themse folyó viznek ki folyása mellett, az ugy nevezett *Dogs* szigetben egy ally erdő találtatott a' föld alatt, a' mellyben lévő fák nem változhattak még kövekre egészen által, emberi tsontokat is sokat találtak ottan. Kétség kívül nagy természeti változások történtek néhány száz esztendővel ennekelőte azon szigetben.

Londonból, Dec. 10-ik napján. Az aló Parliamentumnak tegnap előtti gyűlésében azt adta fel a' hadi dolgokra ügyelő titoknok, hogy 110 ezer emberből álló létszen Angliának hadi árma-diája a' jövő esztendőben. Ő maga is fokallotta ennek számát a' békefészes idő ben, de végtére ezzel fejezte bé szavait, hogy Európa jelenvaló környülállásai, 's Angliának szomizédjai eránt való állapotja kivannnyák az illy számos hadinépet. Azután azokat a' fokféle corpusokat is ir-tale, a' mellyeket a' Frantzia Respublika most ké-szen tart, a' mellyeket 929 ezer főből állóknak lenni mondott. — Beszédjének végződése után hosszas egymással való vetélkedések következtek. A' többi közt *Sheridán* így szólott: Én ugyan, úgymondó, szivemből kívánom a' békefészet, hogyha ez lehetséges, de azt is kívánom, hogy mihelyt leg kissebb sérelem fog bennünket érdekelni, azon-nal bátran ellent álljunk a' minket meg fertőt-nek, bár akármely következtései lennének is a' mi fegyverhez való nyúlásunknak. — Arra való nézve magam is arra voksolok, hogy a' békefészes időben is számos hadi erőt kell készen tar-tani. — Tsak egy tekintettel nézünk is Európa földi kártyájára, Frantzia Országánál egyebet azon nem láthatunk. Miért atallanánk tehát azt ki mondani, hogy minékünk helyes okunk lehet a' magunkra való szoros vigyázatra. — Néhányan úgy vélekednek, hogy egyedül *Pitt* mentheti meg hazánkat a' veszedelemtől; én pedig azt mondom, hogyha egyetlen egy embertől függ egy egész nem-zetnek az ő boldogsága, nem érdemes az a' ve-szedelemtől való meg mentésre. — Egy ember soha se mentheti meg a' mi hazánkat; a' Parla-mentum és a' nép kötelesek ezt mivelni.

Londonból December 10-ik napján. Tegnap újjobban lok egymással való vetélkedések estek az aló Parliamentum gyűlésében. Erre a' hadi dol-gokra ügyelő minister szolgáztatott alkalmasfá-

got, a' ki tudniillik újobban pénzbeli fejedelmet kívánt a' hadi seregeknek tartására. — Leg előben is *Grenville Tamás* állott ki a' tsatapiatzra, 's így szólott: „Britanniának jelenvaló veszedelmes, és valósággal kétséges kimenetelű környülállásai közzül leendő ki szabadítása végett, ismét *Pitt* kezére kell a' kormányt bízni. Egyedül ő az a' derék férfiú, a' ki a' Bonaparte hátránélkül való fel fuvalkodásának határát szabhat, a' ki nemcsak Frantzia Országos, hanem Európának leg nagyobb részén is véghetetlen hatalommal uralkodik. Egyszermind igen otromány színnel fejtette le Európa néhány tartományait, a' mellyek t. i. szolgai engedelmeffel látta nek magokat a' Fr. első Conzúl labai zámolya alá vetni. — Ennek a' tüzes Brittusnak marczongó izavait, nemcsak a' Status Titoknok Lord *Hawkesbury*, hanem *Fox* is gyökeres szókkal kívánták meg záfolni. Ezeknek beszedeiket is közöljük, ha élünk, a' jövő posta napon E. d. Olvasóinkal.

5 Helvétziai Respublika.

A' Párisban lévő Helvétus deputátusok, e' folyó-hónap 12-ik napján, St. Cloudba audientiára botsattatván az első Conzúl eleibe, másfél óránál tovább állottak előtte. Hosszasan és igen fontosán beszélt velük az első Conzúl. Mennél szorosabban meg vizsgálta, úgymond ő a' többi közt, a' Kigyelmetek hazáját, annál erősebben meg vagyok én arról győződve, hogy annak egyenlő alkotmánya nem lehet. — Hogyha a' képviselői alkotmány fogna ott fel állítódni, annyit kellene a' democraticus Cantonoknak fizetni, hogy lehetetlen volna azt ki állati. Sem lántzokat viselni, sem adót fizetni nem szükség a' *Tell Wilhelm* utokáinak (E' volt annak a' neve, a' kinek vezérlése alatt 1308-dik esztendőben a'

Schwitzi, Uri és Unterwaldeni Kantonok a' Habsburgi háztól el pártoltak, és a' Helvécia Respublikának leg első fundamentom követ le tették.) Más részről a' Kigyelmetek új democratiája sem illendő Bernához s. a. t. Tehát külömbségnek kell a' Kigyelmetek különös alkotmányában lenni, és bizonyos kifogások mellett közelebb lehet a' régi alkotmányhoz menni. A' Kantonok előbbeni jussaiknak nem egyenlősége, a' felsőséggel bíró és jobbágy tartományoknak egymás eránt való kötelességek, végre a' Patriciusi familiák praerogativainak el kell enyészni egészen. Hogyha ezekre a' fundamentom kövekre építődik a' Kantonbéli alkotmány, könnyű leszen azután, vagy Tagsatzungokban (nemzeti gyűlésekben) vagy másképen olly közép pontot találni a' külömböző részekre nézve, a' melly az ő jussaik allandóságának zaloga legyen."

„A' centralis kormányszéknek fel állítására elégtelen a' Kigyelmetek hazája. Ne vágyakozzon Kigyelmetek a' nagy Hatalmasságok közt való rangra; a' míg még apró részekre vóltak ezek osztatva, könnyű vólt azt Kigyelmeteknek mivelti. — Armádiára fiats Kigyelmeteknek szükségek. hanem csak tartománybéli katonaságra. Arra, hogy Kigyelmetek nagyra meheffenek, egyetlen egy út lehetne, tudniillik a' Frantzia Országgal való egyesülés, mellynek két osztályát formálhatnák; de maga a' természet is el valasztotta Kigyelmeteket Frantzia Országtól, 's magoknak mutatott határokat. Két olly nemzet közt, mellyek az egymás eránt való egy aranyúságot meg tartják, bátran lehetnek Kigyelmetek. — Maradjanak meg egyik részre való sem hajlások, magok erköltseik, törvényeik, és tsendellégek mellett, így mindenkor boldog leszen a' sorsok. — A' nagy Statusokat a' szövetség meg erősíteni, ellenben meg erősíti az aprókat."

„Továbbá azt kérdelem, kit akarnának a Centralis kormánynra ki állítani? Talán többeket? Úgy de ezek mindenkor azon vólnának, hogy egymást meg buktathassák. — Vagy talán egyetlen egyet? Úgy de ki vólna Kizvelmetek közt egy ollyan, a' kitekintetet és maga eránt való bizodalmat indott vólna magának elegendőt szerezni. Én, a' kit egy nagy nemzet, maga erántam való bizodalmaából, a' leg fényesebb hivattalal tiltelt meg, én, mondom, magamat is elégtelennek érezném a' Kizvelmetek kormánvosására. — Hogyha Bernai születésűt választanának magoknak, békietelenséget ooznanak a' Tigurumbélieknek — ha Proteftans vallásút választanának, meg sértének a' Katolika vallásúakat — ha gazdagot, a' régi örökös famibákból valók között kellene választani — ha érdemes de szegény forfú férfiát, szükölködné a' szükséges tekintet nélkül s. a. t. Az eddig mondottakhoz, én mint Frantzia polgár, ezt is hozzá ragasztom: Másától nem függőnek kell Helvétziának a' maga dolgaira nézve lenni, de nem ollyannak a' Frantzia Országgal való egyeségére nézve. — Angliának semmi köze nincs Helvétziához, és semmi gyanus spionokat nem kell ott meg szenvedni. — A' Bernaiak eleitől fogva, s. az ő példájok szerént, az utóffó insurrectiónak fejei is, úgymint *Reding* és mások, külfő, és Frantzia Ország ellen ellenséges szívvel viseltető fejedelmet kerestek magoknak.“

Bernából Decemb. 14-ik napján. Az Aarburgi kastélyban fogságban ülő Appenzelli Landamman *Zellweger Jakob* szabadon leendő börtönátáért egész familiája esedezett Frantzia General *Ney* előtt. Ezt mivelte a' Würfschi familia *Würsch* Unterwaldeni Landammanért is, de minden haszon nélkül. Nem tsak jóvá hagyta a' Frantzia Kormányzék ezeknek az ő rabfágra lett vitetésüket, hanem egyszersmind azt is meg hagyta

General *Neynak*, hogy senkit közlök a' Fr. első Conzul hire nélkül szabadtságba ne helyheztesse. — A' Helvétziában lévő Fr. hadi népek társára 3000 mázsa lisztet ajándékozott a' Helvétziai Kormányzéknek a' nevezett Conzul.

Török Birodalom.

Konstántzinpolyból Decemb. 22-ik napján A' N. Kajrói Basán újabban történt szerencsétlenségtől, mind az uralkodó Zultán, mind az ott lévő Anglus követ Lord *Elgin* újabb tudósításokat vettek Egyiptemből, melyek Nov. 2-ik napján küldettek el Alexandriából. Ezek szerint az oda való pártos Beyokat úgy körül kerítette a' Török armádia, hogy se előre, se hátra nem mozdulhattak, és zoha gyakorta ki tsaptak lépeyen is az őket körül védő Muzulmanokra: mindazáltal mindenkor vissza verettek, 's szorosabb határok közé szoritattak. Hanem egyik közlök, úgymint *Omar Bey* mind addig ólalkodott, míg végtére kevés hadi néppel, éjjel a' Török armádiának fekvő helyén magának utat nyitott, 's Felső Egyiptomban futott, helett, olly tsendessen látatott magát visszéni, hogy leg kevesebb gyanúsága sem lehetett a' N. Kajrói Basának az eránt, hogy néki *Omar Bey* valaha kárára lehessen.

De ő a' veszedelem közlök ki szabadított kevés hadi népét alattomban meg szaporította, össze gyűjtötte, és olly titkos lépésekkel ment a' Török armádia felé — hogy sem a' N. Kajrói Basa, sem mások semmi tudósítást nem vettek eránta. Kinek közel lételéről, 's számos néppel lett meg erőssítéséről a' bé zárt pártos Beyok titkon tudósítatván, a' Török armádiára ki tsaptak, és minthogy *Omar Bey* ezt hátul szorongatja, két tűz közzé esvén a' Muzulmanok nagyon meg rettentek, fegyvereket el hánytak, 's a' mer-

re lehetett el futottak, de valamint a' t... be-
lyén, ip... futásokban is igen sokan meg...
... b...ba eslek kö...-... , és ha az...
... vólk Törökök és Anglusok...
... mentek, a' futásban lévő Muzulmán...
... mok alá nem vették, 's ilyen módon a'
... Bayokat ellenségeiken vett győzedelmek-
ben meg nem akadályoztatták volna, bizonyosan
egészien el törlötték volna az Egyiptomban lévő
Török Armádiát. — A' N. Kajrói Basa ezen sze-
rent élece ütközetben, az alatta lévő hadi nép-
nek viragát el vesztvén eléggé iparkodik ugyan
azon, hogy azt újokban meg szaporithassa; de
mivel erre sok idő kívántatik, nem egy hamar
áthat ő oly lábra, hogy a' partos Beyok szem-
betűlképen nevedő hatalmának határt szab-
hasson.

A' Konstantzinápolyi újabbi tudósítások sze-
rönt, ott is rendkívül engedelmes vólk eddig az
idő; melly miatt, nemcsak az e' miatt származ-
ni szokott nyavalyák', hanem imitt amott a' pes-
tis is... magokat, 's féltő, hogy ez a'
... mály nagyobb erőt... Arra
való néve a' Konstantzinápolyban lévő keresz-
tény követek Pérai lakhelyeiket oda hagyván, a'
mezőlégre vonák magokat.

A' Reis: Effendi, az az, a' Fényes Portának
külső dolgokra ügyelő ministere, gyakran confe-
rentiát tart Lord Elgin Anglus követtel. — Az
Orosz követnek, a' kinek minden Európai köve-
tek felett való kedvessége és tekintete van most
a' Fényes Porta előtt, leg nagyobb befolyása van
az ilyen dolgokban, és gyakorta tölle kér a'
Reis: Effendi tanátsot. — A' Londoni Kir. ud-
var azon iparkodik, hogy az Orosz 's Török Bi-
rodalmak és Anglia szoros allianziát kössenek
egymás közt, kiváltképen való módon azért,
hogy semmi Európai Hatalmasságnak Egyiptom

meg tamadására, avagy azon az Országban napkeleti Indiára való által menetelre szabadság ne engedődjön. — Egyiptom abban az állapotban van most napkeleti Indiára nézve, a' mellyben volt A. Belgium Hollandiára nézve ennekölte, tudniillik Egyiptom az a' hid, mellyen Indiának Calcutta nevü Országába könnyen által lehet menni,

Jelentés.

Több távol! lévő helyekről tudósítottunk, a' hová a' Német Magyar és Magyar Német Lexicon kiadásáról közönséggé tett Tüdősítá-sunk későn érkezett, hogy az idő rövidsége miatt, jó szélunkat el nem érhetjük: meghoszab-bitjuk tehát az előrefizetés idejét Januárius végéig. Ehez képest a' Lexicon első részét valamivel későbbben, úgymint, a' jövő Juliusban szállitjuk le Magyar és Erdély Országba, a' második részét Novemberben. — Író papirosra nem vehetjük fel többé az előre fizetést, mivel a' Lexicon két része, a' most már most tartjuk 100 arkusnál is többre fog menni, 's tetemes kárt valólanánk; de a' kik eddig a' pénzt le tették kivás-ságokat tellyesítjük. Egyéb arant is Truber Ut jó igyekezetünkhöz vitéltető hajlandóságából, Magyar Országi papiros maiban. igen szép nyomtató papirost készített; a' mellyet ha a' Könyvkötők a' Lexicon bé kölésekor enyves vízbe mártogatnak' (planiroznak), izinte olly tartós lesz' mint az író papirós.

Vége a' IV. ik fertálynak, 's evvel együtt az 1802-ik Esztendőnek.

D. D. S.